

პიიიი კილიხა და დარბილები
3. ა. ძაგნიანი
იღებს ავადმყოფებს დილით 8-2 ს. საღამო-
თი 3-7 საათამდე. ელისაბედის ქუჩა, № 151
(დიდუბე).
(ტ. 104-104)

პიიიი მ. ი. მინასიანი
შინაგან, ბავშვთა, კვირის და
წაწვევების, სწავლების, პარიზელ პრადეს.
Mntien-ის სპეციალურ კლინიკად. დე-
ბულოზბლე. 9-11 ს. და ს. 6-7 ს. დე-
ელისაბედის ქ. № 39, ტელეფონი № 10671
(100-1117-1068)

პიიიი მ. შაშაკიძე
იღებს შინაგან სწავლებით
გადამყოფებს. დილით 3-9 ს., საღამოთი
7-ს. ბაქოს ქ. № 12 ს. (9-80)

პიიიი ალ. კოლოდავილი
იღებს ავადმყოფებს სოფელ დედ დილის
9-2 საათ. და ს. 5-7 ს. მდე. გოლოვინის
პრ. № 12. სახლი მდინარის

პიიიი კილიხა
ნიმეო რსნიშვილი
იღებს ავადმყოფებს დილით 10-2 ს. მდე
და საღამოთი 3-7 ს. ადრენის ოლას ქუჩის
წინა. № 5.

ნარკვევი
კურონა-გაზეთებისა

ამას წინააღმდეგ „შრომის მოყვარე“
მე 3 სახელმწიფო სათათბირომ თი-
თქოს უტყარა ულარა მისაგან
ერთხელ არჩეულ კურსს, რომე-
ლიც მუდამ მკირე და უმნიშვნელო
საკანონმდებლო ღონისძიება დაუ-
ცხრომელს ჩსრკავში გამოიტარებო-
და და მოულოდნელად ისეთი კანონ-
პროექტი მიიღო, რომელმაც „მოთელი
ქვეყნა“ გააკვივო. ეს ის კანონ-
პროექტია, რომლის მეორებითაც
ქალქის უფლება ეძლევა ვეპილო-
ბისა.

ამ კანონ-პროექტის შესახებ „უტ-
რო არისი“ ამბობს:
„რუსეთის თანამედროვე ცხოვრე-
ბის მორიგი საკითხი—ყოვლის
მპყრობელ კანონის გამარჯვება.
აი ამ კანონის მეორებით განხორ-
ციელდება ჩვენში ოდესღაც აღ-
თქმული პიროვნების ხელუხლებ-
ლობა და ყველა ის თავისუფლება
სინდისისა, სიტყვისა, კრებისა და
კავშირებისა, რომლებიც დღემდე
მიუწოდებელი და სოცენგობა ჩვენ-
თვის.“

მიუხედავად იმისა, რომ მე 3 მე
სათათბიროს სრულიად არაფერი
გაუკეთებია ამ უმთავრესი მიზნისა-
თვის, იგი მიუღის ქალს გაუკეთელ-
და: მან ბოლო ქალთათვის ვეპი-
ლობის მინიჭების კანონ-პროექ-
ტი.“
მართალია, ამ კანონ-პროექტს თა-
ვის თავად დიდი მნიშვნელობა აქვს,
მაგრამ კიდევაც რომ განხორციე-
ლდეს ეს საკანონმდებლო ზომა და
ქალი შეიღებს სასამართლოში,
„იგი აქ შეხვდება მ. ბ. შერელო-
ვიტს და ვარვარინებს, მაგრამ
დაპირუტყვებს, თავისუფალ სა-
მართალს კი ვერ ნახავს.“

პრეპრეტი და ბენკი.

(წერილი საკრედიტო დაწესებულებების
დასახული *)

**წერილი საკრედიტო დაწესებულებე-
ბანი ჩვენში.**

1904 წელს რუსეთში გამოიკა კე-
ნონი, რომლის ძალითაც შეიძლება
წერილი საკრედიტო დაწესებულებე-
ბების გახსნა ქალაქებში და სოფ-
ლებში. თუმცა ამ კანონის გამოცე-
მამდეც არსებობდნენ წერილი სა-
კრედიტო დაწესებულებანი, მაგრამ
ათი რიცხვი ძალიან მცირე იყო და
მათი მოქმედებაც გამოუტყვევლი-
ეს დაწესებულებანი ნელ-ნელა იკი-
ლებენ ვებს რუსეთის მსხვილებ-
ლებში და ესეა იმდენად გავრცელ-
დენენ, რომ ამ მხრივ რუსეთს მთელ
ქვეყანაზე გერმანიის შემდეგ მეორე
ავადი უტყარავს.

კავკასიაში, ორიდლოეთ კავკასიის
გარდა, კავკასიის სასოფლო-სამეურ-
ნეო საზოგადოების ცნობით 1911 წ.
იანვრისათვის 72 წერილი საკრედიტო
ამხანაგობა, მათ შორის 48 შემნა-
ხველ-გაშესხვებული ამხანაგობა და
24 საკრედიტო ამხანაგობა.

მომეტებული ნაწილი წერ. საკრე-
დიტო დაწესებულებებისა არის ქუ-
თისის გუბერნიისა—38 საკრ. ამხა-
ნაგობა (33 შემნახველ-გაშესხვებელი
და 5 საკრედიტო ამხანაგობა); მათ
შორის 17 ქუთაისის მაზრაში, 14
ოზურგეთისაში, 6 შორაპნის და სე-
ნაკის მაზრებში და ერთი შემნახველ-
გაშესხვებული ამხ. ქალ. ფორში.
ქუთაისის გუბერნიისა მომეტე-
ბული ნაწილი ამ დაწესებულებე-
ბისა დაარსდნენ მე 70 წელში
წარსულ საუკუნისა. მაგალითად,
დიდი-ჯიხისის შემნ.-გაშესხვებელი
ამხანაგობა დაარსებულია 1888 წ.,
ოზურგეთისა 1878 წ.

* ი. სახალხო გაზეთი № 613.

ცხადზე უცხადესია, რომ ეს ასე
იქნება—ვექილის უფლებით აღკურ-
ვილი ქალი მწარე სინამდვილით
განიცლის თავის თავზე, რომ ლიტო-
ვად აღიარებული უფლება უფლებე-
ლობაზე უარისა, მაგრამ ელირება
განა ამ კანონ-პროექტს განხორციე-
ლებს? იგი ხომ ოქტომბრისტიების
საარჩევნო დემოკრატიის უმწიფარი
ნაყოფია და მეტი არაფერი!

ახალი აგზავი

**კავკასიის ნამეტნიკი გრაფი
ი. ი. ვორონოვი-დაშკოვი** ტფი-
ლისის თავისუფალ ცენტრის მქო-
ბელ საზოგადოების სახატოა წვე-
რად იქნა არჩეული. ეს ამბავი სა-
ზოგადოების თავმჯდომარემ ა. ი.
ხატისოვამ დეპუტატ ნამეტნიკს აც-
ნაბა, რომელმაც საზოგადოებას და-
პეშითვე მადლობა შემოუთვალა.

პ. პ. არქიპოვი, მიწათმოქმე-
დებისა და მიწათმწყობის საინის-
ტროს მთავარი რწმუნებული, კავკა-
ვიდან ტფილისს დაბრუნდა.

პროფ. ნ. მარტი ამ ვამად ტფი-
ლისშია.

**ავღობარში ქართულ წარმო-
დგენების მმართველი წრის** გამე-
ობამ გუშინ ქალაქის გამგეობას
თხოვნი მიმართა, აღმოუჩინოს მის
ნივთიერი დახმარება თეატრის შე-
ნობის დასაქრავებლად. უნდა აღ-
ნიშნათ, რომ ეს წრე, რომელიც
მოდავაწობს წესდების თანახმად
მხოლოდ მარშან დაიწყო, იღებს მხ-

ნეობას იმგნს. ერთის წლის განმავ-
ლობაში მოასწრო საქმეა ტანისა-
მისის შექმნა და საყოთარ პაზა ა
სამკითხველს დაარსება. აგრედვე
დაარსა მომღერალ-მგლობელთა
გუნდი, რომელშიაც ორმოც კაცზე
მეტია, და ლობობად მოიწვია მო-
მღერალი ვასილ მათურელი.

**ქალაქის უძრავ ქონებათა
შეფასების** თაობაზე ქალაქის გამ-
გეობამ მოხსენება შეადგინა საქოს-
თის წარსადგენად. უკანასკნელ შე-
ფასებაზე ქალაქს 60,297 მან. 49 კაპ,
ხარჯი ჰქონია.

ქალაქის გამგეობაში პირველ
ივნისიდან მუშაობა დაიწება დილის
9 საათზე და დასრულდება ნაშუალ-
ღეის 2 საათზე.

**სიერნობა „განა-ღების“ სა-
ზოგადოების** სახარებლოდ მო-
ხდება შაბათს, 2 ივნისს მუშაულ-
ში. ეს სიერნობა 14 მაისს უნდა გა-
მართულიყო, მაგრამ ცუდის ამინდის
გამო გადაიდო.

**ქ. შ. წ.-კ. გამავრცელებლის
საზოგადოების** გამგეობა სთხოვს
„საზოგადოების“ წევრთ მობრძან-
დნენ კანცელარიაში და მიიღონ
1911 წლის ანგარიში.

შემოსავლისიერნობისა, რო-
მელიც 27 მაისს გაიმართა ახალ-
კლუბის ბაღში ქართველთა შორის
წერა-კითხვის გამავრცელებელ სა-
ზოგადოების სასარგებლოდ, იყო
1,080 მან. (და არა 1800 მან. როგო-
რც გუშინდელ ნომარში შეცდომით
გვეკონდა) ხარჯი იყო 210 მან, ნაღ-
დი მოგება დარჩა 880 მან.

ქალაქის საბჭოს „სარევიზიო
კომისიამ“ უკვე შემოქმედა ინსტრუ-
ქცია და განსახილველად ქალაქის
საბჭოს წარუდგინა.

29 მაისს, ნაშუაღღეის 3 საა-
თზე, სულდენი ქუჩაზე სახლის № 8
მესამე სართლის ბალკონიდან
ძირს ჩამოვარდა 4 წლის ბავშვი
ვიტალი სეიმონის ძე ავდევეი და
მიიღო დაზარალება. ბავშვი მიხილის
საავადმყოფოში გაიკუთვნეს, სადაც
მეორე დღეს გარდაიცვალა.

საზოგადოების რევიზია ექსპ-
არსოს განკარგულების თანახმად
საუფლებო სემენდარის რეკტორის
თავმჯდომარეობით შესდგა საგანგებო
კომისია, რომელიც ტფილისის სასა-
ფლოაგების რევიზიას შეუდგა.

გვთხოვენ 28 მაისის ნომერში,
ილია ჭავჭავაძის თხზულებათა გამო-
ცემის განცხადებაში შეცდომით
არის მოხსენებული, ვითომცა წიგნი
30 დაურეცხებოდეს ხელის მომწერით,
— 10 მაისს ტფილისში 56 უახსარტო
შეიკრეს.

პოლიციის ტერმინ ბოქაულებსა და
მაძებნა პოლიციის უფროს დაავლა, მოს-
ტყინან ტფილისში უფროს დაკრეფენი:
ახინა სარჩივისა, გიორგი იგორას ძე
გაგინაშვილი და მირიან გვირგვინი.

საზოგადოებრივი და კრებები.

**ქართველთა შორის წერა-კი-
თხვის გამავრცელებელ საზოგა-
დოების** წლიური კრება 3 ივნისს
მომდებამ სამეურნეო ბანკის შენო-
ბაში. საზოგადოების 1911 წლის მო-
ქმედების ანგარიში უკვე დაიბეჭდა.
ანგარიში ვასილ მათურელი.

**საკომერციო განათლების გა-
მავრცელებელ საზოგადოების** უკა-
ნასკნელ კრებაზე თანამდებობის პირ-
ნი იბრჩიეს. საზოგადოების თავმჯდო-
მარედ იბრჩიეს ი. ე. გამყრედელი; გა-
მგებების წევრებად: მ. ა. ხდნაიკი,
გ. ს. ლიუბატილოვიჩი, კ. ფ. ვანი,
მ. დ. ი. ჩიჯავაძე, ე. ე. მილერი და
მ. დ. ელშუკაძე.

საპოლიტენიკო კურსების
დამარსებლთა კრება 3 ივნისს,
დილის ათს საათზე მოხდება ქალა-

კრამდენიმე წელიწადია რაც ეცნი-
რად დაარსდნენ და ჯერ ისე არ გაფურ-
ჩნულან, რომ საკმარისი ნაყოფი
გვიჩვენონ. მართლაც ის ფაქტი, რომ
რუსეთში ამ ცოტა ხნის განმავლო-
ბაში ათასობით მოთხოვნილება ასეთი
დაწესებულებანი, მოსასწავებელია ამ
დაწესებულებების საკიროების და
სარგებლიანობისა.

ასეთი დაწესებულებანი 1910 წლი-
დან უფრო და უფრო გავრცელდნენ,
რადგანაც ამ წელში გამოიკა კიდევ
ახალი კანონი, რომლის ძალითაც
წერილი საკრედიტო ამხანაგობის
კრედიტო ეხსენათ სახელმწიფო
შემსახველი კასის თანხებიდან.

კანონით ორ გვარი წერილი სა-
კრედიტო დაწესებულება არის: 1)
წერილი საკრედიტო ამხანაგობა
(кредитное товарищество) და 2) შემ-
ნახველ - გამსესხებელი ამხანაგობა
(ссудно-сберегательное товарищество).

განსხვავება ამ ორ დაწესებულებე-
ბათა შორის იმაში მდგომარეობს,
რომ ძირითადი თანხა შემნახველ-გამ-
სესხებელ ამხანაგობისა პაიებისაგან
გროვდება (ყოველი ამხანაგი იღებს
განსაზღვრულ გადასახად ფულს); სა-
კრედიტო ამხანაგობაში კი პაი სა-
კრედიტო არ არის.

ამ ნიარად წერილი საკრედიტო და-
წესებულებში ძირითადი თანხა ორ
გვარი შემოღობა იყვს. ამხანაგობას
შეუძლიან ძირითადი თანხა სახელ-
მწიფო ბანკიდან მიიღოს და შეიძ-
ლება კიდევ თვით ამხანაგებმა გამო-
იღონ პაიები. ის საკრედიტო დაწეს-
ებულებებსა, რომელსაც ძირითადი
თანხა სახელმწიფო ბანკიდან ეძლე-
ვა, მუდამ მთავრობის კანტროლის
ქვეშ არის. მთავრობა მას ხშირად
უნიშნავს რევიზიას.

როდესაც წერილი საკრედიტო
დაწესებულება იშოვნის საქმარის
ძირითად თანხას, მაშინ მას შეუძ-
ლიან დაიწყო მოქმედება.

ქის გამგეობის შენობაში. განხილუ-
იქნება კურსების წესდების პროე-
ტი, რომელიც საგანგებო კომისიამ
შეიმუშავა.

მუთ ანის

29 მაისს, საღამოს 8 საათზე, ქა-
ლაქის თვითმართველობის დარბაში
მოხდა **ქალთა კრება**.

ელენე ხუნდაძის ასულმა, ო-
კლედ ვაიკრი საზოგადოებას კუ-
ბის მიზანი. კრებას დაუსურათა ღე-
ვანდელი ქართველი ქალი და ისი
მოღვაწეობა და მომავალი ქალთა
საზოგადოების ბრძოლა, რათა კვივე
აღადგინონ ნამდვილი ქართველი
ქალები, დღევანდელი „პარტუკი“
ქალებსა წაცვლად. შემდეგ იკი-
თიხა წესდება, რომელიც 34 მუხო-
საგან შესდგება, წესდების წაკითხის
შემდეგ წინადადება მისცეს საზო-
გადოების ჩაწერილიყვენ წევრებ-
აირჩიეს გამგეობა რომელიც შედ-
გება თავმჯდომარის, მისი თანე-
მისი, მიღენისა და 10 გამგეობის
წევრისაგან.

ამას წინააღმდეგ პეტერბურგიან
ჩამოვიდა წერილი კრედიტის და-
სებულებათა რევიზორი ბ-ნი ა.
ვასილია, რომელმაც სხვათაშორის
დაათვლიერა ქუთაისის ხელოსანთა
საკრედიტო ამხანაგობა. რევიზორმა
მოიწონა ამხანაგობის წარმოებადა
აღუთქვა გამგეობას.—იშუაღღე-
მღებს სახელმწიფო ბანკში კრე-
ტის გადღებაზე.

„სოლიდის“ რედაქციამ მიი-
პლაკატი: „სოლიდის განვი-
რება“ გამოცემა ფუნდალ „სო-
ლიდისთვის“. პლაკატი დასუფი-
თებულია კოპოგრაფიის განვირათარა
სხვა და სხვა ქვეყანაში და მოთაე-
ბულია საკირო ცნობების სხვა და სხვა
ამხანაგობაზე. ამ პლაკატის შექა-
შიალება ქუთაისის ხელოსანთა სა-
კრედიტო ამხ. გამგეობაში, ტფილ-
ის ქ. კიროშვილის სახლი და უფო-
ვა. ქალთა რევიზორი.

ლენინის მარხის თავდაზ-
ურთა წინამძღოლი **თ. ი. გელ-
ვანი**, გუშინ პეტერბურგს გაემგზო-
და.

ამ მოკლე ხანში ი. ზარდაღ-
შვილი და ი. შოთაძის ასული მიე-
გზარდნენ ონს, სადაც გამართვე-
რამდენიმე წარმოდგენას. როგორც
ვიკითხე, ეს პირველი გამგზავრება
ქართველი მსახიობებისა რუსეთში.
დ. ზმსტარინი

კვირას, 27 მაისს სამეურნე-
საზოგადოების კრებაზე, საზოგადო-
ების თავმჯდომარეობით ერთხმა
აირჩიეს ფოთის საზოგადოებო კრ-
ების უფროსი და ქალაქის საკრე-
დიტო კომიტე. გიგინიშვილი, 240
მან. ჯამაგირით.

დ. სამბარდის

კვირას, 3 ივნისს, ჩვენს დაბა
ში ადგილობრივი სკოლის დარბაში

ში 3. შოთაძის ასულის, ი. ზარდა-
ღიშვილისა და მ. შემოს მონაწილე-
ობით მინიჭურის საღამო გაიმარ-
თება. (სოლიდისა.)

ოჯობათი

ამ დღებში ქალაქის რწმუნე-
ბულთა სხდომამ განიხილა სხვა და
სხვა საკითხების გარდა სამი ფრიად
საკირო და აუცილებელი საკითხი:

1) ქალაქის აფთიაქის გახსნა. დიდი
კამათი გამოიწვია ამ საკითხმა და
ერთ ხმად გადასწყვიტეს სხივონ
მთავრობას, რათა მან ნება მისცეს
ქალაქს ხუთი ათასი მანეთის სესხის
აღებისა, რათა მოაწყო აფთიაქი.

2) მეორე საკითხი ეხებოდა საეა-
გიო პროვიზიანის გახსნას ოჯობა-
თში. ერთხმად გადასწყვიტეს
სხივონ მთავრობას დახმარება ამ
საქმის განსახორციელებლად.

3) მესამე კითხვა ეხებოდა თხოვ-
ნას ორი კერძო პირებისას, რათა
დაეთმოს ქალაქის თვით მმართვე-
ლობას ძველი შენობა და საქალაქო
ბაღში ერთი ნაქერი მიწა სათავტო-
როდ ეთიკრუთ სახლის დასადგმე-
ლად. რვა წელიწადს ეს თეატრი
იქნება ამ კერძო პირების სარგებ-
ლობაში, რვა წლის შემდეგ შენობა
გარდაცემა საკუთრად ქალაქს.

**ტ. შუპარნიის თავ-აზ-
ნაურთა საზოგ. კრება**

30 მაისი.

სღამო 7 1/2 საათზე გაიხსნა. თავ-
მჯდომარე კითხულობს წამესტნიკის
მისალმების დებეშას.

შემდეგ კრებას მოხსენდა წინანდ-
ელი სხდომების ოქმები.

შემდეგ ამისა თავმჯდომარემ და-
აყენა კითხვა გუშინდელი მსჯელო-
ბის ფორმულის შესახებ, რამაც ხან-
გრძლივი კამათი გამოიწვია. შემო-
ვიდა ოთხი სახის ფორმული: 1) დე-
პუტატთა საკრებულოსი, 2) რ. გამა-
შვილისი, 3) მიხ. ჭავჭავაძისა და 4)
ე. მაიალისი.

თავმჯდომარე ჯერ აცხადებს, რომ
ყუთის დაუდგამს დებ. საკრებულოს
და გაბაშვილის ფორმულას. შემდეგ
კი მხოლოდ ერთ ფორმულას დაუდ-
გავს ყუთს— დეპუტატთა საკრებუ-
ლოსისა. კრება პროტესტს აცხადებს
თავმჯდომარის ასეთი მოქმედების
შესახებ. ისმის ხმები: პროტესტს ვა-
ცხადებთ! ისმის ხმა: დამობა...!

თავმჯდომარე ყუთებს სდგამს კრე-
დის სერთო ხმურობისა და პრო-
ტესტის დამკვ.

კენჭის ყრთ 103 ხმის უმრავლე-
სობით, წინააღმდეგ 89-ისა, მიღებულ
იქნა დეპუტატთა საკრებულოსი რე-
სოლიუციო, რომელიც ეხსენებს,
რომ სამი თვის შემდეგ მოწვეულ
უნდა იქმნას საზოგადო კრება, რო-
მელსაც მოხსენდება დეპუტატთა სა-
კრებულსა აზრდ საადგომ-მამული

კომისიის როგორგანვიკის შესახებ.
სათათბირო ხმით მოწვეულ ქარ-
თულ სამეურნეო საზოგადოების წა-
რბომავრეწველობისა.

**პუტ. საად. შამ. ბანის
რწმუნებულთა კრება**

27 და 28 მაისს

ორი დღე რწმუნებულთა კრებამ
გატარა დაუსრულებელ კამათში
ორი საგნის შესახებ. ერთი ეხებოდა
დიდმ ჩიკვაძის პენსიის რაოდენო-
ბას და მეორე ბანკის მოსამსახურე-
თა სავენსიო კასის წესდების შე-
ცვლას.

დიდმ ჩიკვაძეს წინააღმდეგ ბანკში
უმსახურნი ბუზგალტრის თანაშემე-
წედ, დაწესებულია პენსია 600 მან-
ნეთამდე და ბანკიდან გასულა. მი-
კრე ხნის შემდეგ იგი აურჩევით და-
ფასებულ კომისიის წევრის კანდი-
დატად და 1910 წლის ივლისში, რო-
ცა საქმის ვითარებას მოუთხოვია,
იგი დროებით მიუწვევიათ დაფა-
სებლის თანამდებობის აღმასრუ-
ლებლად, ამავე 1910 წლის ოქტომ-
ბრის 21 ვამგეობას აღუქრავს ლაპა-
რაკი ზედმეტ დამფასებლის არჩევის
შესახებ, მაგრამ შეერთებულ სხდო-
მას ზედამხედველი კომიტეტისა და
გამგეობისას ეს აზრი არ შეუწყნა-
რებია მართო მისთვის, რომ შუატი
დამფასებლის არ გაეღდებინა.

სამეურნეო გამგეობისათვის ნება
მიუციათ საკიროების დროს დაფა-
სებლის მოწვევისა. გამგეობას მო-
უწვევია იგივე დიდი ჩიკვაძე, რომ
მელსაც სამსახურისთვის თავი დაუ-
წებებია 1911 წლის ივლისში. აი
ამით უსარგებელია ბ-ნი ჩიკვაძეს და
დამფასებლის ჯამაგირის დაგვარად
მოუთხოვია პენსია; სავენსიო კომი-
ტეტს ჯერ უფრო უთქვამს, შერე
თხოვნა შეუწყნარებია და და ბ-ნი
ჩიკვაძის 600 მანეთის მაგივრად მი-
ულთა 900 მ. პენსია.

ეს გადაწყვეტილება სავენსიო კა-
სის კომიტეტისა, ზედამხედველი კო-
მიტეტის მიერ დადასტურებული,
დაბა რწმუნებულთა კრების საეა-
მათი სხვანდა და დიდი უმრავლესო-
ბა ორატორებისა დიდს უკმაყოფი-
ლებას აცხადებდა, რომ ერთხმა და
მეორე კომიტეტშიც სავითარ არ
გათვალისწინებს საქმის განთარება და
600 მანეთის მაგივრად 900 მანეთი
პენსია დაუნიშნეს. თვით ბ-ნი ჩიკვა-
ძე ამტკიცებდა წინააღმდეგს. ბო-
ლოს საკითხს ყუთრ დაუდგეს და
კენჭის დათვის შემდეგ აღმოჩნდა,
რომ 900 მანეთის მომხრეა 44 და წი-
რადმდეგი 72 და ამ ნიარად ბ-ნი
ჩიკვაძის პენსია შემცირდა 300
მანეთით.

ბანკის მოსამსახურეთა სავენსიო
კასის წესდების თათვის ისტორია
აქვს. წესდების დამტკიცება, მოსამ-

გარდა ამისა იმის შესახებაც მდ-
მად ფულიც არის საკირო ერთხანად
ამ ფულის განაღდება გლეხკაცისა-
თვის ძნელი არის და მას, თუ პატა-
რა ვადა აქვს დანაშაული ვალის
გადასახდელად, არ შეეძლება ვალის
გადაზე გადახდა.

გლეხ კაცის მეურნეობა განსხვავ-
დება მსხვილ სამეურნელო, ან საგე-
რეო დაწესებულებებთან კიდევ იმი-
თი, რომ მას საშუალო ძალის დაჭი-
რავება არა სურდა. ამიტომ გლე-
კის ზედმეტი ღირებულება (წმინდ

სახურეთ მოიპოვეს განსაზღვრული უფლება, მაგრამ არ გასულია დიდი ხანი და აღიარა ლაპარაკი იმის შესახებ, რომ ამ წესდებით მოსამსახურეებს დიდი პენსია ეძლევათ. ამიტომ წესდება უნდა შეიცვალოს ასე ამზოდენ ბანკის რწმუნებულნი 2-3 წლის განმავლობაში. მოსამსახურენი პასუხის მიცემას გრიდებოდენ ვიდრე შარშან რწმუნებულთა კრებამ გადაჭრით არ დააყენა საკითხი და მოსამსახურეთ არ დაემუქრა, თუ წესდების შეცვლაზე თანხმობა არ განაცხადეთ, იძულებული იქნებიან ხარჯთაღიროსებზე შევაპიროთო. ამ მუქარამ გავლენა იქონია, და მოსამსახურეებმა თანხმობა გამოაცხადეს წესდების შეცვლაზე თანხმობა ტფილისის ბანკის მოსამსახურეთა საპენსიო კანის უფლებიანა. წესდება შეიცვალა, გაიგზავნა სამინისტროში, მაგრამ რამდენიმე თვის შემდეგ დაუმტკიცებელი დაბრუნდა, ფორმალური ნაკლის გამო. თუმცა კრებამ გამოიკვია, რომ ერთს დარაჯს საჩივარიც გავეგზავნა სამინისტროში.

ერთის მხრივ ამ გარემოებამ და მეორე მხრივ იმან, რომ ბანკის მოსამსახურეებმა მიმდინარე კრების წარსადგინად ახალი შინაარსის წესდება შეიმუშავეს, დიდი უპაყოფილება გამოიჩინა კრებამ. და იქამდისა კი მივიდა კრების ზოგიერთი წევრი, რომ მოსამსახურეთათვის 35% ჯამაგირის მოკლებას აპირებდნენ. ამან რასაკვირველია გავლენა იქონია მოსამსახურეებზე და იძულებული შპო ისინი კრების დირექტორებს ძალაუფლებურად დასთანხმებოდნენ. ამით გათავდა ეს საქმე. არ შემოიძლია არ აღენიშნა ის გარემოება, ზოგიერთი რწმუნებულთა ისე იტყვიანდნენ ბანკის მოსამსახურეთა და შიშოქმედებას, თითქო მათ ადამიანური ღირსება აკრძალი შტორაოდნენ. ეს რასაკვირველია შტორაკუფას აყენებს დიდ უპაყოფილებას მოსამსახურეებისად, რომელნიც არაფერს ჰკარავენ, რომ ხელი შეუწყონ ბანკის უკეთადადგობას. რწმუნებულთს არ უნდა დაეიწყებინათ ისაიანბნაო უკმარისება, რომ მოსამსახურეთა უზრუნველყოფა და მათი ღირსების დაცვა უტყუარი საშუალებაა მისთვის, რომ დაწესებულება განკარგების გზას დაადგეს.

საიურიდიკოსულტო საქმე ქუთაისის ბანკში მეტად გართულდა; ეს გამოიწვია განსაკუთრებით დარჩენილ მემკვიდრის სიმრავლემ; ერთი ფიქლი ამ საქმეს ვერ ასდიოდა და ამიტომ ზედამხედველ. კომიტეტმა და გამოეგობა კრებას წარუდგინეს მოსაყენება, რომ იურისკონსულტად დაინიშნა უმაღლესი სწავლით აღქურცილი ვეკილი 2400 შ. ჯამაგირით წელიწადში და მას თანაშემწეობის საწარმოველ თანხის გასაფართოებლად. სოფლის ბანკი, თუ პარტია ამ თანხაზე დაეყარა, ვერ იმოქმედებს საქართველო და მრავალი კრებულტის მსურველს ვერ დაკმაყოფილებს. ამიტომ ბანკი უნდა ცდილობდეს მის სამოქმედო რაოდენი გაფართოებით დროებით ვნდები ხნობით თავისუფალი თანხები მიიზიდოს. თავისუფალი თანხა უქმედდეს დარჩენილ და დატრიალებულ სასოფლო მეურნეობაში. ასეთი თანხა კი, მუდამ მოიპოვება მცხოვრებლებში. ხშირად გლესკაცს წინდის ჩვენებში აქვს შენახული გაკრძევისათვის შენახული ფული. ახ ეს წყარო შენახულია გლესკაცისა უნდა პოულობდეს იმისთანა ალაგს, სადაც იგი ცუდად არ დაბანდებდა, ვადატრიალდება სხვის წარმოებაში და სარგებლობას მოუტანს, როგორც მას ისე ფულის მსესხებულს. ამიტომ წევრილი საკრედიტო დაწესებულება ძალიან დაბლადადგება უნდა იყვეს ხალხთან. ხალხმა კარგად უნდა იცოდეს მისი მოქმედება და მნიშვნელობა ამ მოქმედებისა. ზოგჯერ გლესკაცი ვეჭვის თვალით უტყვობს ამისთანა დაწესებულებას და ამიტომ თავის დღემ არ შეიტანს შესანახად ფულს. ამ შემთხვევაში წევრილი საკრედიტო დაწესებულები არიან დაწესებულები, რადგანაც ხალხს ხეირიანად არ აგებინებენ ამ ნაირ დაწესებულებების მნიშვნელობას და ამის მოქმედებას. მე პირადად ვნახე ასეთი მაგალითი. ქართლის ერთს სოფელში დაარსებინათ წევრ. საკრედიტო დაწესებულება. როდესაც ის სოფელში შემთხვევით მოგვსდა, გლესკაცებმა გადმოვიცემს, ამა და ამ პირმა ბანკი გახსნა და არ ვიცით ფული რომ გამოვიტანათ იქნება მამული გაგვიყიდოსო. წარმოადგინეთ, მკითხველო, ამ საკრედიტო დაწესებულების დაწარსებელს არაკი შე-

მინაგობასაც უფრო ხელსაყრელად იჩინა, ხოლო თუ პას ფასის გადახდა ასე დავანაწილოთ, ეს იმით, რომ ხელ-მოკლე ხალხს შეძლებდა მიეცეთ ამ ყოველ სასარგებლო და კულტურულ ამხანაგობაში მამწერისა.

ეს ამხანაგობავე იქნება გამომკე-მელი ვაზეთ „ქართლისა“, რომლის გამოკემაზე სამწერლო ჩემგან დამოუკიდებელ მიზეზთა გამო კიდევ მოკლე ხნით უნდა გადავიდო.

ვაზეთის გამოსვლის დღეს ცალკე-გამოცემაზე.

ვაზეთ „ქართლისა“ რედაქტორი **ა. ცინცაძე.**

გამომცემელი ახანაგო ბე „ქართლი“

ქ. გორში.

ამ სამის თვის წინედ, ვაზეთ „ქართლის“ გამოკემაშიან უერთად მე ბ. ი. დ. კვალიაშვილი და ზ. დ. ტრაპიშვილი განვიზრახეთ დაგვეყენებინა გამომცემელი ამხანაგო „ქართლი“. ამ ჩვენ განზრახვას დის თანაგრძნობით მიგვება გორს საზოგადოება, თუქრა ზოგიერთი იმ თავეთვეც და ახლაც ექვსი წელით უკურნდნენ და უკურნებს ჩნ მიერ დაწესებულ საქმეს. ჩემდა გევა დიდი მადლობელი ვარ, ვინდან მათი უიმედობა ერთი ოდ უმატებს ჩვენ ჯგუფს სიმწინეყვასა თავე-გამოცემას.

წარსულ კვირას მოხდა უკანასკელი დამფუძნებელი და გადამწყვეტი კრება მომავალ გამომცემელ ამხანაგოს „ქართლისა“. კრებამ ს-ღებდა მიიღო (ზოგიერთი ცვლიებით) ტფილისში არსებულ „ქათველთა გამომცემელი ამხანაგოს სტრუქტურის“ წესდება და შეეცადნენ წევრების შეკრებას. რ-ჯგობით ჩაეწერა რამდენიმე კი და თავისი წვლილიც წარადგინ.

წევრთა ჩაწერა კიდევ გრძელდება და რუკა საკმაო რიცხვი იკრებება, მაშინ წესდება გაეკანიერებთ და დაწერილობით გო-ვაქვეყნებთ. ახლა კი მოკლედ ი-ვხატებნენ, რომ ამხანაგობის ერთ პიი ღირს ოც-და-ხუთიმა-ნაეთ და უნდა გადახადოს ყე-ნად; წევრობაზე სურვილის ი-ცხადებთანავე უნდა შემოიქოს **ერთი თუნი, ხოლო დანაინი ფული უნდა გადაიხადოს თუ-ნად, თვეში ორ-ორ მანათი.**

პას ფასის ერთბაშად გადახდასა-საკვირველია, აზავს ეკრძაღ და

უტყობინებია მცხოვრებლები, ეს ბანკი კერძო პირისაა, თუ დანა-გობისამ ამ ნაირ შემთხვევაში-ფილის წევრილი საკრედიტო დაწესებულება რასაკვირველია ვერ სი-ვექმებს მცხოვრებლების ნდობა-რ-მეორეც აუცილებელ საქმიანებას შეადგენს ყოველივე საკრედიტო დაწესებულებისთვის. თავისალი თანხის მიზნად მხოლოდ მაშ შე-ვიკრება ბანკს, თუ მცხოვრებელი კარგად გაეცნობიან მის მოქმეებას. ეხლა გადავიდეთ აქტიუბეჭტი-ვის განხილვის დროს ჩვენწინდა აღგინებოდა, თუ ვის უნდა ეცეს სესხი, რა ვადით უნდა გაეკეთოს და როგორ უნდა დაბრუნდეს ცე-მული ფული საკრედიტო დაწესებულებაში.

რადგანაც წვიროდ საკრედიტო დაწესებულების პირდაპირი დამწე-ლებია ახის, აქლიოს მან მხოლოდ საწარმოველ კრედიტო, ამიქ სე-სხი მხოლოდ ისეთ პირს უნ მი-სცეს, რომელსაც ფული თს მე-ორეობის გასაუმჯობესებლად, სა-წარმოველ იარაღის ან მიწის შესა-ძენად სჭირდება. აი სწორედების გაკების დროს უნდა გაიჩინოს სიმბოლო საკრედიტო დაწესებუ-ლების გამაგებამ. გამაგებამ არგად უნდა გაეცნოს სესხის მიზნების პირივებად, დაწერლობით წესის, თუ მიზნებელს რაში სჭირდა ნა-სესხი ფული, შეუძლიან უ არა ამ პირს ნასესხი ფულის ნაკიერად გადატრიალება თავის მეურნეობაში და სხვა და სხვა. თუ ვახტებელი ფული სასოფლო მეურნეობი და-ტრიალდა, მაშინ სრული იქ უნდა ქმონდეს ამხანაგობას, რომასესხ-ბული ფული არ დაიპარებებე მო-წყაემ ვარ ისეთი მავალითა, რომ გლესკაცს ფული ამხანაგობჩქორ-წილში დასახარჯად გამოეჩინა. ამ შემთხვევაში მოვალე ვეკაციც

წუობილება ყოველისფერი მზად არის და მოთამაშე ქალები ბლომად მოიპოვება. ზაფხულში სტურბეც ეწე-ვევა სოღმე ჩვენს სოფელ, რომელ-თა შორის უმეტესს წაწილს ადგი-ლობრივი მკვიდრი შეადგენენ და დანარჩენს მოსული-მოგარაკენი.

პირველ თბათვიდან უკვე დი-წყებენ დენას მოგარაკენი. როგორც შარშანდელმა ზაფხულმა გვიჩვენა, მოგარაკეთა რიცხვი წლითი წლო-ბით მატულობს იმის გამო, რომ ზი-ნებული შავა და სხვა და სხვა სოფ-ლის მოწყობლება — ყოველ-დღე ფოსტა, ეტლების წესიერი მიმო-სვლა ასე თუ ისე ხელს უწყობს მათ.

სანოვავე-ყველი, ხორცი, ერბო და სხვ. ბლომად მოიპოვება, ახალი და კარგი ხარისხისა. ერთად-ერთ ნაკლს შეადგენს რიგინად მოწყობილ სა-აგრაიო სახლების უქარბობა. სხვა მარცე აქ მოსულები მოგარაკე შე-დარებით სხვა აგრაიკებთან გაცილე-ბით აღწევს წესიერ ცხოვრებაში.

ადგილობრივი წვიროლი-კრედიტის ამხანაგობაში წვერთა რიცხვი ორა-სამდე ავიდა. რადგანაც ფული ნაკ-ლებად არის, დროებით ამხანაგო-ბაში მიღება მიზანუზრებისა შეწყვე-ტილია. ეს ასეც უნდა მომხდარიყო, ვინადან ჯერ ვინც ჩაწერილია იმა-საც არ ამაყოფილებს ფული. საკი-რა ალიბრას შემდგომობა სა-დაც ჯერ არს სესხის გადიდებაზე რადგანაც წვერების რიცხვმა ერთი სამად იმატა და ამხანაგობაში შემო-მსვლელს ყველას ფულის გატანა-სჭირს.

მაჯპრისსეპეს სპ-პარტი

25 მაისს საღამოთი ადგილობრივი წვირო-საცავ საპიტიველის დარბაზ-ში მოხდა წვერთა კრება. კრებას დაესწრო ათი კაცი მიუხედავად იმი-სი, რომ წინა დღით შეატუბინეს ყველა წვერებს და მისასწვევ ბარათზე 20-25 კაცს ჰქონდა ხელი მოწერილი. ნუ თუ ერთი ორი სა-ათით არ შეეძლოთ დასწერბოდნენ ზემოხსენებულ კრებას და ვადე-წყვიტათ მორიგი კითხვები?

მიუხედავად იმისა რომ ნაკლებად დაესწრო ხალხი, კრება მიიწე შეს-ზარბუნდა. კრების განახილველი კითხე-ვა იყო: პირველი გამოწერილი ქურ-ნალ ვაზეთების გამოწერა ისევ რა-ნაგვარად თუ შემკირდეს მათი რი-ცხვი. უსახსრობის გამო ყველამ ერთხმად გადასწყვიტეს შემეცირე-ბინათ მათი რიცხვი. შემდეგ უნდა აერჩია კრებას საპიტიველის სამ-სურველი და იმის გამო რომ დამ-სწრეთა რიცხვი მკირე იყო აღარ მოხერხდა მათი არჩევა. საწვერო გადასახადის შესახებ დადგინეს: ამ-თავივედ შეუდგნენ მის შეგროვებას და დაუთონებლივ შეიტანონ დანა-რჩენი ხვედრი ფული და განახლო-ტურნალ-ვაზეთების გამოწერა. კრე-ბის გამომართებებით საპიტიველოს წესიერ მოქმედებისთვის საკირო-აკვეფილით 20-25 თუნი, სა-იდან უნდა დაიფაროს ეს ხარჯები? საწვერო ფული ვერაფერ იმედებს იძლევა, ვინადან იგი ჯამჯგობით მკირეა. ერთად-ერთ საიმელო შე-მოსავლის წყაროდ უნდა ჩაითვა-ლოს ზაფხულში დადგულ წარმო-დგენებით აღმუშავდი ფული. მაშას-აღეუ საკიროა ამ ზაფხულში ერთ-ხელ კი არა რამდენჯერმე მოეწყოს წარმოდგენა. მისი გამართვა მთ უფ-რა ადგილია, რომ სასცენო მო-

სპ-პარტი

პირებს თავიდან, რომელიც უზო-მო პროცენტებს ახდენიან, იგი მუდამ შესძლებს ამხანაგობის ვალის გადახდას, რადგანაც ამ უკანასკნე-ლის ვალში სულ მკირე პროცენტს ხილობს.

ამხანაგობიან ვალის ასადებად ყველა საკრედიტო დაწესებულებე-ბის წესდება მოითხოვს, რომ მთხო-ვნელით თავდებელ წარუდგინოს ამხ-ანაგობას. ამ დაწესებულებამ ბოლო დროს ცუდი თავისებები მიიღო და დიდი ზარალი შეუძლიან მიყენოს, როგორც ამხანაგობას, ისე ვალის ამფლებსაც. წესდების ძალით თავ-მდები შეიძლება ერთი ამხანაგო-ბანიც იყვეს და შეიძლება გარეშე პირიც. ბევრმა ისარგებლა ამ წესდებ-ით და პროფესიონალურ ხელობად გაიზადა თავდებობა. როგორც შევიტყუეთ კორესპონდენტივინდ, ბევრგან ყოფილა ისეთი შემთხვევა, რომ ვლესკაცს ვალის ასადებად თავდების შოენა უქმედებდა. აი სწორედ ამ ნაირ გაკირებულ დროს საფრფილიონალური თავდებუი უნ-დება გლესკაცს. იგი თავდებობაში ახდენიან გლესკაცს წაწილს ამხანა-გობიდან გამომართილ ფულისა, გლესკაციც უაბულდება ამწე, რად-განაც სხვა გზა არა აქვს. ბოლოს, რასაკვირველია, ვალი გლესკაცმა სრულეთი უნდა გადაიხადოს და ეს კი გარკვეული პროცენტების გა-დახდას ნიშნავს. ამ მხრივ ამხანაგო-ბის არსებობასაც მოვლის საფრთხე, რადგანაც ამ ნაირ შემთხვევაში, ბე-ვრი მოვალე ველო შესძლებს ვალის გადახდას და ამხანაგობას დეკარ-გება საწარმოველ თანხა. ამ ცუდი მოვლენის გავრცელება ერთ მხრივ იმით იხსნება, რომ წესდების ძა-ლით ამხანაგობის გარეშე პირსაც შეუძლიან თავდებობა; გარეშე პირს რომ თავდებობის უფლება არა ჰქონდეს, მაშინ ამხანაგობის სოლო-

წუობილება ყოველისფერი მზად არის და მოთამაშე ქალები ბლომად მოიპოვება. ზაფხულში სტურბეც ეწე-ვევა სოღმე ჩვენს სოფელ, რომელ-თა შორის უმეტესს წაწილს ადგი-ლობრივი მკვიდრი შეადგენენ და დანარჩენს მოსული-მოგარაკენი.

პირველ თბათვიდან უკვე დი-წყებენ დენას მოგარაკენი. როგორც შარშანდელმა ზაფხულმა გვიჩვენა, მოგარაკეთა რიცხვი წლითი წლო-ბით მატულობს იმის გამო, რომ ზი-ნებული შავა და სხვა და სხვა სოფ-ლის მოწყობლება — ყოველ-დღე ფოსტა, ეტლების წესიერი მიმო-სვლა ასე თუ ისე ხელს უწყობს მათ.

სანოვავე-ყველი, ხორცი, ერბო და სხვ. ბლომად მოიპოვება, ახალი და კარგი ხარისხისა. ერთად-ერთ ნაკლს შეადგენს რიგინად მოწყობილ სა-აგრაიო სახლების უქარბობა. სხვა მარცე აქ მოსულები მოგარაკე შე-დარებით სხვა აგრაიკებთან გაცილე-ბით აღწევს წესიერ ცხოვრებაში.

ადგილობრივი წვიროლი-კრედიტის ამხანაგობაში წვერთა რიცხვი ორა-სამდე ავიდა. რადგანაც ფული ნაკ-ლებად არის, დროებით ამხანაგო-ბაში მიღება მიზანუზრებისა შეწყვე-ტილია. ეს ასეც უნდა მომხდარიყო, ვინადან ჯერ ვინც ჩაწერილია იმა-საც არ ამაყოფილებს ფული. საკი-რა ალიბრას შემდგომობა სა-დაც ჯერ არს სესხის გადიდებაზე რადგანაც წვერების რიცხვმა ერთი სამად იმატა და ამხანაგობაში შემო-მსვლელს ყველას ფულის გატანა-სჭირს.

სპ-პარტი

პირებს თავიდან, რომელიც უზო-მო პროცენტებს ახდენიან, იგი მუდამ შესძლებს ამხანაგობის ვალის გადახდას, რადგანაც ამ უკანასკნე-ლის ვალში სულ მკირე პროცენტს ხილობს.

ამხანაგობიან ვალის ასადებად ყველა საკრედიტო დაწესებულებე-ბის წესდება მოითხოვს, რომ მთხო-ვნელით თავდებელ წარუდგინოს ამხ-ანაგობას. ამ დაწესებულებამ ბოლო დროს ცუდი თავისებები მიიღო და დიდი ზარალი შეუძლიან მიყენოს, როგორც ამხანაგობას, ისე ვალის ამფლებსაც. წესდების ძალით თავ-მდები შეიძლება ერთი ამხანაგო-ბანიც იყვეს და შეიძლება გარეშე პირიც. ბევრმა ისარგებლა ამ წესდებ-ით და პროფესიონალურ ხელობად გაიზადა თავდებობა. როგორც შევიტყუეთ კორესპონდენტივინდ, ბევრგან ყოფილა ისეთი შემთხვევა, რომ ვლესკაცს ვალის ასადებად თავდების შოენა უქმედებდა. აი სწორედ ამ ნაირ გაკირებულ დროს საფრფილიონალური თავდებუი უნ-დება გლესკაცს. იგი თავდებობაში ახდენიან გლესკაცს წაწილს ამხანა-გობიდან გამომართილ ფულისა, გლესკაციც უაბულდება ამწე, რად-განაც სხვა გზა არა აქვს. ბოლოს, რასაკვირველია, ვალი გლესკაცმა სრულეთი უნდა გადაიხადოს და ეს კი გარკვეული პროცენტების გა-დახდას ნიშნავს. ამ მხრივ ამხანაგო-ბის არსებობასაც მოვლის საფრთხე, რადგანაც ამ ნაირ შემთხვევაში, ბე-ვრი მოვალე ველო შესძლებს ვალის გადახდას და ამხანაგობას დეკარ-გება საწარმოველ თანხა. ამ ცუდი მოვლენის გავრცელება ერთ მხრივ იმით იხსნება, რომ წესდების ძა-ლით ამხანაგობის გარეშე პირსაც შეუძლიან თავდებობა; გარეშე პირს რომ თავდებობის უფლება არა ჰქონდეს, მაშინ ამხანაგობის სოლო-

სპ-პარტი

პირებს თავიდან, რომელიც უზო-მო პროცენტებს ახდენიან, იგი მუდამ შესძლებს ამხანაგობის ვალის გადახდას, რადგანაც ამ უკანასკნე-ლის ვალში სულ მკირე პროცენტს ხილობს.

ამხანაგობიან ვალის ასადებად ყველა საკრედიტო დაწესებულებე-ბის წესდება მოითხოვს, რომ მთხო-ვნელით თავდებელ წარუდგინოს ამხ-ანაგობას. ამ დაწესებულებამ ბოლო დროს ცუდი თავისებები მიიღო და დიდი ზარალი შეუძლიან მიყენოს, როგორც ამხანაგობას, ისე ვალის ამფლებსაც. წესდების ძალით თავ-მდები შეიძლება ერთი ამხანაგო-ბანიც იყვეს და შეიძლება გარეშე პირიც. ბევრმა ისარგებლა ამ წესდებ-ით და პროფესიონალურ ხელობად გაიზადა თავდებობა. როგორც შევიტყუეთ კორესპონდენტივინდ, ბევრგან ყოფილა ისეთი შემთხვევა, რომ ვლესკაცს ვალის ასადებად თავდების შოენა უქმედებდა. აი სწორედ ამ ნაირ გაკირებულ დროს საფრფილიონალური თავდებუი უნ-დება გლესკაცს. იგი თავდებობაში ახდენიან გლესკაცს წაწილს ამხანა-გობიდან გამომართილ ფულისა, გლესკაციც უაბულდება ამწე, რად-განაც სხვა გზა არა აქვს. ბოლოს, რასაკვირველია, ვალი გლესკაცმა სრულეთი უნდა გადაიხადოს და ეს კი გარკვეული პროცენტების გა-დახდას ნიშნავს. ამ მხრივ ამხანაგო-ბის არსებობასაც მოვლის საფრთხე, რადგანაც ამ ნაირ შემთხვევაში, ბე-ვრი მოვალე ველო შესძლებს ვალის გადახდას და ამხანაგობას დეკარ-გება საწარმოველ თანხა. ამ ცუდი მოვლენის გავრცელება ერთ მხრივ იმით იხსნება, რომ წესდების ძა-ლით ამხანაგობის გარეშე პირსაც შეუძლიან თავდებობა; გარეშე პირს რომ თავდებობის უფლება არა ჰქონდეს, მაშინ ამხანაგობის სოლო-

სახალხო ფლაგოში ბერი ვეზირის შვილი

მან მიუგო: ხაზანდარი ზღაპარში გამოგონია, რომელიც ვითომც მისი ძირში უნდა ცხოვრობდესო, ამავა თუ არა მზე ის იმ წამებზე ზღვაში გადაიარდება სახანაოლო. ვიცი რომ მენიქიან ვერ დაბრუნდები, მაგრამ ყოველ შემთხვევაში იქედი მიიწე-ყოველ გვერდინსო. უთხარი მეფეს რომ ჩემთვის ააშენოს კოშკი სადაც, შენი იქ ყოფნის დროს უნდა ვი-ცხოვრო, რომ სხვა მამაკაცისა არა-ფერი ვიკოლო. გამოსთხოვე მე-ფეს სამი წლის ვადა. აგრედვე კოშ-კში სამი წლის სარჩო ერთად შეი-ტანონ, რომ ამ ხნის განმავლობაში გარედ გამოსვლა არ დამპირდესო. თუ ვინციაბა ძალით მიიწილომეს ჩემი დამორჩილება, არვის დაგენ-დები და თავს ჩამოვიხრბობო. სჯობს არ დაგიხედვ ცოცხალი, ვიდრე ცო-ცხალი და შერცხვენილიო. ისიც დაუშაბო რომ ყველას, ვისაც კი შე-ხედებოდა თავაზიანად მოპყრობოდა და პირველად მას არავისთვის არ ეტყვა ვამარჯვება.

ვათე გამოთხოვა ქალს და გზას გაუდგა. ბევრი იარა თუ ცოტა ია-რა, მივიდა ქაჯეთის სამეფოში. ქა-ჯეთს შესაქმლად დაეცვენენ. ვაქმა უჩვენა მეფის ბეჭედი. ქაჯებმა შე-იღეს ზურგზე და პირდაპირ დელო-ფულთან მიიყვანეს. დელოფულმა იც-ნა მამის ბეჭედი. ამბავი გამოჰკითხა ამამის. შემდეგ ჰკითხა: საით მიმე-გზავრიკობი?

ვათე მიუგო: — მზეთ უნახავო ხაზანდარი უნდა მიეგვარიო ერთ მეფეს და მის საზოგ-ნელთა მიგედვიარო.

ქაღმა იქვენულად გაიქნია თავი და უთხარა:—ძლიერ სახითაო გზას დასდგომინარ და ვაი თუ თავი ცო-ცხალი ველარ დაღწიოვო. მაგრამ რაკი მამა ჩემს იცნობ და მისი ამბა-ვიც მომიტანენ, ჩემი მოვალეობაა გზაზე დაეკვირვო.

აქედან რომ წახავო, ერთ უღრან ტყეს გაივლი. ტყის უშუღვ ვახლო ტრიალ მიწროზე, მაგრამ მიწ-როზე ლმერთი არ გავიწყვს არ გახვიდე, თორემ იქვე მოკე-დებიო. მიწდგის თავში თვალს მოკრავა რაღაც ბრკევილა საგანს. ის არის მზეთუნახავ თინათინის ტბე-ტი. მზე ამოცა თუ არა ის წა-მოკვდება ტახტზე, და ედავება მზეს, მაშინ მასზე ულაბაძესი არა არისრა, მასთან თვით მზის ელვარებაც იწრი-ლია. ასე განავრტობს შუალდემდე-მოშუალდებულა თუ არაის სამი სა-ათით წაიბინებს. ეცადე შეამჩნიო რა-დის დაიბინებს. დაიბინებს თუ არა იმ-დენი იმარჯვე, რომ მის გამოდგომე-მდე ტახტის ქვეშ მოემწყვდე. გამოი-რე!

*) იმ. „სახალხო გაზეთი“ № 613.

სახალხო ფლაგოში ბერი ვეზირის შვილი

მან მიუგო: ხაზანდარი ზღაპარში გამოგონია, რომელიც ვითომც მისი ძირში უნდა ცხოვრობდესო, ამავა თუ არა მზე ის იმ წამებზე ზღვაში გადაიარდება სახანაოლო. ვიცი რომ მენიქიან ვერ დაბრუნდები, მაგრამ ყოველ შემთხვევაში იქედი მიიწე-ყოველ გვერდინსო. უთხარი მეფეს რომ ჩემთვის ააშენოს კოშკი სადაც, შენი იქ ყოფნის დროს უნდა ვი-ცხოვრო, რომ სხვა მამაკაცისა არა-ფერი ვიკოლო. გამოსთხოვე მე-ფეს სამი წლის ვადა. აგრედვე კოშ-კში სამი წლის სარჩო ერთად შეი-ტანონ, რომ ამ ხნის განმავლობაში გარედ გამოსვლა არ დამპირდესო. თუ ვინციაბა ძალით მიიწილომეს ჩემი დამორჩილება, არვის დაგენ-დები და თავს ჩამოვიხრბობო. სჯობს არ დაგიხედვ ცოცხალი, ვიდრე ცო-ცხალი და შერცხვენილიო. ისიც დაუშაბო რომ ყველას, ვისაც კი შე-ხედებოდა თავაზიანად მოპყრობოდა და პირველად მას არავისთვის არ ეტყვა ვამარჯვება.

ვათე გამოთხოვა ქალს და გზას გაუდგა. ბევრი იარა თუ ცოტა ია-რა, მივიდა ქაჯეთის სამეფოში. ქა-ჯეთს შესაქმლად დაეცვენენ. ვაქმა უჩვენა მეფის ბეჭედი. ქაჯებმა შე-იღეს ზურგზე და პირდაპირ დელო-ფულთან მიიყვანეს. დელოფულმა იც-ნა მამის ბეჭედი. ამბავი გამოჰკითხა ამამის. შემდეგ ჰკითხა: საით მიმე-გზავრიკობი?

ვათე მიუგო: — მზეთ უნახავო ხაზანდარი უნდა მიეგვარიო ერთ მეფეს და მის საზოგ-ნელთა მიგედვიარო.

ქაღმა იქვენულად გაიქნია თავი და უთხარა:—ძლიერ სახითაო გზას დასდგომინარ და ვაი თუ თავი ცო-ცხალი ველარ დაღწიოვო. მაგრამ რაკი მამა ჩემს იცნობ და მისი ამბა-ვიც მომიტანენ, ჩემი მოვალეობაა გზაზე დაეკვირვო.

აქედან რომ წახავო, ერთ უღრან ტყეს გაივლი. ტყის უშუღვ ვახლო ტრიალ მიწროზე, მაგრამ მიწ-როზე ლმერთი არ გავიწყვს არ გახვიდე, თორემ იქვე მოკე-დებიო. მიწდგის თავში თვალს მოკრავა რაღაც ბრკევილა საგანს. ის არის მზეთუნახავ თინათინის ტბე-ტი. მზე ამოცა თუ არა ის წა-მოკვდება ტახტზე, და ედავება მზეს, მაშინ მასზე ულაბაძესი არა არისრა, მასთან თვით მზის ელვარებაც იწრი-ლია. ასე განავრტობს შუალდემდე-მოშუალდებულა თუ არაის სამი სა-ათით წაიბინებს. ეცადე შეამჩნიო რა-დის დაიბინებს. დაიბინებს თუ არა იმ-დენი იმარჯვე, რომ მის გამოდგომე-მდე ტახტის ქვეშ მოემწყვდე. გამოი-რე!

*) იმ. „სახალხო გაზეთი“ № 613.

სახალხო ფლაგოში ბერი ვეზირის შვილი

მან მიუგო: ხაზანდარი ზღაპარში გამოგონია, რომელიც ვითომც მისი ძირში უნდა ცხოვრობდესო, ამავა თუ არა მზე ის იმ წამებზე ზღვაში გადაიარდება სახანაოლო. ვიცი რომ მენიქიან ვერ დაბრუნდები, მაგრამ ყოველ შემთხვევაში იქედი მიიწე-ყოველ გვერდინსო. უთხარი მეფეს რომ ჩემთვის ააშენოს კოშკი სადაც, შენი იქ ყოფნის დროს უნდა ვი-ცხოვრო, რომ სხვა მამაკაცისა არა-ფერი ვიკოლო. გამოსთხოვე მე-ფეს სამი წლის ვადა. აგრედვე კოშ-კში სამი წლის სარჩო ერთად შეი-ტანონ, რომ ამ ხნის განმავლობაში გარედ გამოსვლა არ დამპირდესო. თუ ვინციაბა ძალით მიიწილომეს ჩემი დამორჩილება, არვის დაგენ-დები და თავს ჩამოვიხრბობო. სჯობს არ დაგიხედვ ცოცხალი, ვიდრე ცო-ცხალი და შერცხვენილიო. ისიც დაუშაბო რომ ყველას, ვისაც კი შე-ხედებოდა თავაზიანად მოპყრობოდა და პირველად მას არავისთვის არ ეტყვა ვამარჯვება.

ვათე გამოთხოვა ქალს და გზას გაუდგა. ბევრი იარა თუ ცოტა ია-რა, მივიდა ქაჯეთის სამეფოში. ქა-ჯეთს შესაქმლად დაეცვენენ. ვაქმა უჩვენა მეფის ბეჭედი. ქაჯებმა შე-იღეს ზურგზე და პირდაპირ დელო-ფულთან მიიყვანეს. დელოფულმა იც-ნა მამის ბეჭედი. ამბავი გამოჰკითხა ამამის. შემდეგ ჰკითხა: საით მიმე-გზავრიკობი?

ვათე მიუგო: — მზეთ უნახავო ხაზანდარი უნდა მიეგვარიო ერთ მეფეს და მის საზოგ-ნელთა მიგედვიარო.

ქაღმა იქვენულად გაიქნია თავი და უთხარა:—ძლიერ სახითაო გზას დასდგომინარ და ვაი თუ თავი ცო-ცხალი ველარ დაღწიოვო. მაგრამ რაკი მამა ჩემს იცნობ და მისი ამბა-ვიც მომიტანენ, ჩემი მოვალეობაა გზაზე დაეკვირვო.

აქედან რომ წახავო, ერთ უღრან ტყეს გაივლი. ტყის უშუღვ ვახლო ტრიალ მიწროზე, მაგრამ მიწ-როზე ლმერთი არ გავიწყვს არ გახვიდე, თორემ იქვე მოკე-დებიო. მიწდგის თავში თვალს მოკრავა რაღაც ბრკევილა საგანს. ის არის მზეთუნახავ თინათინის ტბე-ტი. მზე ამოცა თუ არა ის წა-მოკვდება ტახტზე, და ედავება მზეს, მაშინ მასზე ულაბაძესი არა არისრა, მასთან თვით მზის ელვარებაც იწრი-ლია. ასე განავრტობს შუალდემდე-მოშუალდებულა თუ არაის სამი სა-ათით წაიბინებს. ეცადე შეამჩნიო რა-დის დაიბინებს. დაიბინებს თუ არა იმ-დენი იმარჯვე, რომ მის გამოდგომე-მდე ტახტის ქვეშ მოემწყვდე. გამოი-რე!

*) იმ. „სახალხო გაზეთი“ № 61

